

Personalitatile multiple sau tulburarile disociative

Tulburarea disociativa de identitate (personalitatea multipla) este o tulburare psihica destul de putin studiata. Desi are un caracter spectaculos si suscita de ani buni dispute aprinse fiind un subiect incitant atat pentru psihiatri, cat si pentru scriitori sau scenaristii de film.

Orice persoana are in mod normal manifestari diferite in functie de mediul in care se afla: in familie, cu prietenii sau la serviciu si este normal sa existe mai multe fatete ale eului, acestea putand coexista foarte bine. Diferenta la persoanele afectate de tulburare disociativa de identitate, este ca aceste euri nu mai stiu unul de existenta celuilalt iar trecerea de la o identitate la alta se face total.

Practic acest tip de tulburare se manifesta prin prezenta a doua sau mai multe identitati sau personalitati care preiau alternativ controlul asupra comportamentului persoanei, fiind uneori insotite de incapacitatea persoanei de a-si aminti informatii personale. Starile alternative apar ca fiind diferite, dar de fapt sunt toate manifestari ale aceleiasi persoane.

De obicei, identitatile alternative au caracteristici contrastante cu identitatea primara si de multe ori pot fi dominante, ostile, agresive sau autodistructive. Identitatile difera intre ele prin faptul ca fiecare are propriul mod relativ stabil de a percepe si a relationa cu mediul si cu el insusi, adesea persoana afectata vorbind despre sine la persoana a treia, sau poate atribui nume sau caracteristici fiecărei identitati in parte. Observatorii pot remarca trecerea de la o personalitate la alta prin schimbari in postura, in tonalitatea vocii sau mersul poate sa fie diferit.

Cauzele tulburarii sunt in general legate de experiente extrem de traumatice in copilaria timpurie (abuzuri fizice, sexuale sau emotionale) iar tulburarea disociativa apare ca o tehnica de supravietuire. In momentele in care persoana se confrunta cu situatii traumatice acute, poate recurge la o evadare in mintea sa ca o fuga de realitate, iar disocierea defensiva devine in timp consolidata si conditionata.

Persoanele afectate de aceasta tulburare au adesea oscilatii afective importante cum ar fi depresia, anxietatea intensa sau tulburari de somn, dar si manifestari somatice multiple: amorteli, dureri de cap, senzatii corporale ciudate. In anumite cazuri aceasta tulburare poate duce si la abuz de alcool sau droguri.

Acest tip de tulburare este inca prea putin studiata si constituie pentru psihiatri un subiect destul de controversat. Simptomele unei persoane cu tulburari disociative pot fi asemanatoare cu manifestarile altor diagnostice psihiatrice cum ar fi depresia sau anxietatea. Din acest motiv persoanele afectate de aceasta tulburare pot primi un diagnostic gresit, trecand de la un terapeut la altul si incercand diferite tratamente medicamentoase, fara a avea insa un progres real in ameliorarea tulburarii personalitatii multiple.

Tratamentul are la baza psihoterapia, care si-a dovedit eficienta in incercarea de a da o coerenta sentimentului de sine. O eficienta mare in tratarea cu succes a tulburarii disociative de identitate s-a dovedit a fi abordarea psihanalitica, care induce reamintirea si recuperarea experientelor traumatice disociate.

Medic Psihiatru **Emilian Voiculescu**

Psihoterapeut Psihanalist